

ПАНЕЛ ДИСКУСИЈА „ЋИРБАСТЕРС 2”

Нема изговора за некоришћење ћирилице

Коришћење ћириличног писма у свакоднев-ној писаној, па и у комуникацији на Интернету, није одраз национализма, већ поштовања свог језика, онако како сви народи широм света це-не свој идентитет. Овом реченицом би украт-ко могла да се сумира панел дискусија под називом „Ћирбастерс 2”, у организацији Фонда-ције Регистар националног **интернет домена Србије (РНИДС)**.

Учесници дискусије, Тијаго Фехејра, директор маркетинга удружења „Србија за младе”, Урош Недељковић, адвокат и путник, мр Владо Ђукановић, лингвиста, и Душан Стојичевић, предсе-давајући „Cyrillic Generation Panel” при ICANN-у, анализирали су пет најчешћих изгово-ра за некоришћење ћирилице, допуњујући тиме листу нетачних митова о употреби нашег националног писма, а који су побијени на исти овај дан прошле године, на првом догађају „Ћирбастерс”.

Изговор бр. 1: „Лаксе ми је да писем осиса-ном латиницом...”

Једноставност употребе не може бити оправдање за коришћење “ошишаног латинич-ног писма”, сагласан је са њим Владо Ђукано-вић, јер свеједно је да ли ћете на рачунару притиснути типку “с” или “ш” - неко дугме сва-како морате да притиснете.

- Можда је проблем у непознавању техноло-гије јер многи људи не знају како да на памет-

ћује законом. На питање зашто се онда поне-кад ни у службеној употреби не користи ћири-лица, адвокат Недељковић одговара да, иако је она предвиђена Уставом, за кршење ове од-редбе нису предвиђене санкције:

- Зато што нема ни казне ни подстицаја, сва-ко може да ради онако како жели, а код нас се то често извиготери па из страха да не буде-мо означени као националисти ми користимо углавном латиничко писмо.

Правна регулатива мора додатно да се уре-ди, сагласан је Ђукановић, јер се у овој области

позивамо на Закон о службеној употреби језика и писама, из-ворно написан још 1992, када смо припадали другој држави.

Такође, институције би тре-бало да поведу више рачуна о службеној употреби ћирилице. Неке земље иду и даље од на-метања свог писма само инсти-туцијама, па тако Русија прописује да и логотипи ино-страних компанија у овој земљи морају да буду на ћириличком писму, каже Стојичевић.

Изговор бр. 3: „Мени је та ћирилица одраз национализма...”

Појачана употреба латинице у Србији није по-слеђица ширења Интернета, већ има много ду-бље корене, сматра наш познати лингвиста Владо Ђукановић, и подсећа да се до Другог светског рата на овом простору писало углав-ном ћирилицом:

- Међутим, шездесетих година прошлог ве-ка, када се Југославија више отворила према Западу, почео је продор неких нових произво-да а са њима и културних и вредносних образа-

ца. Тада је употреба латинице постала ствар престижа. То је касније попримило неке неве-роватне размере, па тако данас сваки киоск плескавице зове бургерима, иако ми имамо из-ворну реч за ову врсту јела.

Изговор бр. 4: „Не можемо са ћирилицом у Европу и свет...”

Ако су један од првих контаката са иностран-ством путовања, онда се писмо може посма-трати и кроз призму туризма. - Странцима је свеједно којим ћете писмом у Србији писати јер они већином не разумеју српски, било да је на латиници или ћирилици - рекао је Урош Недељ-ковић. Наравно, туристима треба прилагодити табле с обавештењима, али уз очување нашег националног писма, као што то ради велики део развијеног света, сагласни су учесници ди-скусије.

Изговор бр. 5: „Па не ради вам та ћирилица у мејловима...”

Највећи напредак у коришћењу нелатиничких слова на Интернету постигнут је у области до-мена, каже Стојичевић, подсећајући да код нас домен .СРБ функционише веома добро. “Још увек има одређених проблема када се ради о и-мејловима на другим писмима али на томе се већ годинама ради. Имамо функционалне меј-лове који на левој страни од знака @ имају ћи-рилично писмо, али циљ нам је да успоставимо стандард који би омогућио да целе и-мејл адре-се буду на овом писму. У том процесу сви мо-рају узети активно учешће – не само они са нелатиничког говорног подручја, већ и примао-ци ових мејлова из иностранства, а за то је по-требно време”, рекао је председавајући „Cyrillic Generation Panel” при ICANN-у и додао да би-смо у ближој будућности могли да очекујемо глобално решење овог проблема. ■

ним телефонима укључе ћирилично писмо, и зато је важно информисати народ о великом напретку технологије којем управо сведочимо, а који нам омогућава чак и да софтвери препо-знају вербални српски језик и претварају га у текстуални - сматра он.

Изговор бр. 2: „По Уставу су оба писма рав-ноправна...”

Ова урбана легенда није тачна – члан 10. Ус-тава Републике Србије каже да је у нашој зе-мљи у службеној употреби ћирилично писмо, док се службена употреба других писама уре-